

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ
SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
THE DEVELOPMENT OF ENGLISH READING COMPREHENSION SKILLS
BY USING SQ4R LEARNING METHOD COMBINED WITH MIND
MAPPING TECHNIQUES FOR MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS

¹สกุลรัตน์ แซ่ตั้ง, ²เก็ตถวา บุญปราการ และ ³ชุตินา ทศโร

¹Sakulrat Saetang, ²Kettawa Boonprakarn and ³Chutima Thusaro

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ประเทศไทย

Hatyai University, Thailand

¹sakulrat.sae063@hu.ac.th, ²kettawa@hotmail.com

Received: May 28, 2024; **Revised:** June 29, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนสามเณรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.48$) การศึกษาพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้น

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 18.50 คิดเป็นร้อยละ 93.50 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนนักเรียน ทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับสื่อประสมอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.= 0.65) ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=4.64$, S.D.= 0.05) และด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.48)

คำสำคัญ : ทักษะการอ่านจับใจความ, จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R, เทคนิคแผนผังความคิด

Abstract

The objectives of this research are 1) Comparing English reading comprehension skills by using the SQ4R learning method combined with the mind mapping technique between before and after learning of Matthayom 1 students. 2) study satisfaction with learning method by using SQ4R learning activities combined with mind mapping techniques. of Matthayomsuksa 1 students. The results of the research found that 1) English reading comprehension skills by using SQ4R learning method combined with mind mapping techniques after studying higher than before studying statistically significant at the .05 level. 2) Satisfaction of Matthayomsuksa 1 students with SQ4R learning method combined with mind mapping techniques. After the learning method was at the highest level of satisfaction ($\bar{X} = 4.57$, SD = 0.48)

Keywords: Reading Comprehension Skills, SQ4R Learning Method, Mind Mapping Techniques

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ ความบันเทิง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี สังคมเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้

ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่าย กว้างขวางขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น.1)

ในการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้เน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นการบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งการอ่านนับเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่คงอยู่กับผู้เรียนนานที่สุดและมีโอกาสได้ใช้มากที่สุดหลังจบการศึกษาแล้ว หรืออาจถือว่าเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต ในขณะที่ทักษะอื่นมีโอกาสใช้น้อยและอาจลืมไปในที่สุด (รัชฎา ทับเทศ, 2554) ด้วยเหตุนี้การอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพและใช้เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อนำไปสู่ความรู้และความสำเร็จในชีวิตต่อไป ความสำคัญของภาษาต่างประเทศตามที่กล่าวมานี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศทุกช่วงชั้น เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เป็นรากฐานและเตรียมความพร้อมในการเรียนของเยาวชนรุ่นใหม่ ให้สอดคล้องกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

จากการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโคกเปี้ยว พบว่านักเรียนมีผลการทดสอบความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติและทดสอบหลังเรียนแล้วพบว่านักเรียนมีความบกพร่องในเรื่องการอ่านซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญ เพราะถ้านักเรียนขาดทักษะการอ่านจะทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าใจปัญหา ไม่สามารถจับใจความสำคัญของโจทย์ปัญหา เป็นเหตุไม่สามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง จากข้อมูลข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้นโดยเฉพาะทักษะการอ่านอยู่ในระดับที่ต่ำ เป็นผลมาจากนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ ไม่สามารถที่จะจับ ใจความสำคัญจากสิ่งที่อ่านได้จากการศึกษาปัญหาจึงได้พบว่านักเรียนมีปัญหาทางภาษาอังกฤษมากโดยเฉพาะ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งมีปัญหาหลักๆดังนี้ 1) ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความ 2) ขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญในเรื่องที่อ่าน 3) ไม่สามารถตั้งคำถามและหาคำตอบของ คำถามที่ตั้งไว้ได้ 4) ขาดทักษะการแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณ และการประเมินค่าจากสื่อที่อ่านและ 5) นักเรียนไม่เกิดแรงกระตุ้นและแรงจูงใจในการอ่าน สิ่งทีกล่าวนี้นี้เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขมีลำดับขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียน โดยเทคนิคการสอนที่จะนำมาใช้ ต้องเป็นเทคนิคที่พัฒนาทักษะของนักเรียนในด้านต่างๆ ดังนี้คือ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการตีความ 2) ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ 3) ทักษะการตั้งคำถามและการแสวงหาคำตอบ 4) การแสดงความคิดเห็น การวิจารณ์ การประเมินค่า หลังจากที่ได้ศึกษาเทคนิควิธีการสอน หลากหลายวิธีก็ได้พบว่าเทคนิคที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้พัฒนาทักษะของนักเรียน คือ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นกลวิธีการสอนอ่านที่จะช่วยพัฒนาการอ่านให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพจากการตั้งคำถามล่วงหน้าจะเป็นการกำหนดขอบเขตในการอ่านซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการอ่าน ไม่ใช่อ่านโดยไร้จุดมุ่งหมาย ไม่รู้ว่าจะต้องจับประเด็นตรงไหน อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามอ่านเพื่อหาคำตอบ หาข้อมูล และจับประเด็นหรือเหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ลักษณะสำคัญของการอ่านแบบ SQ4R ไว้ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขั้นที่ 4 ขั้นจดบันทึก (Record) ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite) และขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน วิเคราะห์ (Reflect) (จรูญจิต จำปานิล, 2562, น.92-94)

นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนผังความคิดเป็นวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน และใช้ได้ผลดีกับทุกวิชา ดังที่ ธัญญา ผลอนันต์(2541, น.35) กล่าวว่าเทคนิคนี้โทนีบูซาน (Tony Buzan) เป็นผู้ได้ริเริ่มพยายามนำเอาความรู้เรื่องสมองมาปรับใช้กับการเรียน โดยพัฒนาจากการจดบันทึกแบบ เดิมที่จดบันทึกเป็นตัวอักษรเปลี่ยนมาเป็นการใช้สัญลักษณ์แบบแผ่เป็นรัศมีออกไปรอบ ๆ ศูนย์กลางเหมือนกับการแตกแขนงของกิ่งไม้โดยใช้สีเส้นต่อมาเขาก็พบว่าวิธีการที่เขาใช้นั้นสามารถนำไปใช้กับกิจกรรมอื่นในชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานได้ด้วย เช่น ใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ การช่วยจำ การแก้ปัญหา การนำเสนอ การเขียนหนังสือ เป็นต้น และถ้านำแผนผังความคิดมาใช้ กับวงการศึกษานำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การทำแผนผังความคิดจะช่วยส่งเสริมด้านการอ่านให้ผู้เรียนได้จัดระบบความคิด ช่วยให้ผู้เรียนได้คิดหาข้อสรุป และเข้าใจเนื้อหา และองค์ประกอบของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนและเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้ด้านการอ่านเป็นเรื่องที่สนุกสนานมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษตลอดจนให้ผู้เรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่ายการเรียนรู้ นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ เห็นคุณค่ามีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ และใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับเป้าหมายของการสอนภาษาอังกฤษ และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมสามัญเขต 2 สงขลา จำนวน 5 โรงเรียน มีห้องเรียน 5 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 60 รูป

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดโคกเปี้ยว จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 17 คน ได้มาจากการใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 แผน เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง The Animal kingdom นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสม ได้ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมาก

2.2 แบบวัดทักษะในการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นแบบวัดทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามจุดประสงค์และเนื้อหาวิชา เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ สอบก่อนเรียนและหลังเรียน กำหนดให้ ค่าคะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสม ได้ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.3 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินค่า IOC 3 ท่าน ได้ค่าเท่ากับ .67-1 และ ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .85 แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ Pretest ก่อนสอน

3.2 สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 แผน เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่อง The Animal kingdom

3.3 ให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ Posttest หลังสอน

3.4 ให้นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม รายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ดังตารางที่ 1 ดังนี้
ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ค่าสถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว

การทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	17	8.29	2.285	9.487*	.000
หลังเรียน	17	14.35	4.061		

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.285 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.061 และเมื่อทดสอบผลการวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลการวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 2 ดังนี้
ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านครูผู้สอน			
1. ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับ เทคนิค แผนผังความคิด ให้นักเรียนเข้าใจ อย่างชัดเจน	4.82	0.39	มากที่สุด
2. ครูสอนโดยใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด	4.76	0.44	มากที่สุด
3. ครูเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้	4.53	0.51	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			

4. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดช่วยให้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษดีขึ้น	4.47	0.51	มาก
5. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.47	0.51	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เข้าใจและสรุปเนื้อหาจากบทอ่านได้	4.35	0.49	มาก
7. นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการตั้งคำถาม	4.82	0.39	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้	4.47	0.50	มาก
8. นักเรียนได้รับประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ จากการเรียนรู้	4.53	0.51	มากที่สุด
9. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการอ่านจับใจความและตั้งคำถาม หากคำตอบอย่างเป็นระบบ	4.47	0.51	มาก
10. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผัง มีกิจกรรมที่น่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียน อยากมีส่วนร่วมในการเรียน	4.35	0.49	มาก
รวม	4.57	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 และเมื่อพิจารณาเป็นรายดานพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 และด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50

อภิปรายผล

จากการวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 8.29 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการวัดทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 14.35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษหลังการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่มีวิธีการอ่านจับใจความที่เน้นการจัดกิจกรรมไปทีละขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมาย สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องโดยการใช้คำถามเพื่อเป็นแนวคิดในการหาคำตอบ ซึ่งมีขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก 1) Survey-S นักเรียนอ่านสำรวจเนื้อเรื่องคร่าว ๆ 2) Question-Q นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน เป็นการตั้งคำถามที่ตอบสนองจุดประสงค์ในการอ่าน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามตามความสนใจของนักเรียน ซึ่งอาจจะเป็นคำถามในเชิงวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ วิจารณ์ คัดสรรสร้างสรรค์ อาจจะมีคำตอบในเรื่องหรือไม่ก็ได้ ทำให้นักเรียนได้แนวคิดจากการถามคำถามได้ว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม นอกจากนี้ นักเรียนจะพยายามหาคำตอบเมื่อครูผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถามในขั้นนี้จึงเป็นแนวทางที่จะทำให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Maw & Maw (1964, อ้างถึงใน สมัย ลาสุวรรณ, 2559, น.76) ที่กล่าวว่า ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าสำรวจและทดลองความสามารถของตนเองโดยจัดประสบการณ์ที่ทำหาคำถาม ความอยากรู้อยากเห็น ยิ่งผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นมากเท่าใด แรงจูงใจ ในการค้นหาคำตอบ ก็ยิ่งเพิ่มขึ้น 3) Read-R นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่อง ในขั้นนี้นักเรียนจะกลับไปอ่านเรื่องอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ นักเรียนจะกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบที่ตนเองตั้งไว้ นักเรียนจะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย 4) Record-R นักเรียนจดบันทึกข้อมูล หรือขีดเส้นใต้ใจความสำคัญที่ได้จากการอ่าน ซึ่งเป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านให้เข้าใจยิ่งขึ้น 5) Recite-R นักเรียนสรุปใจความสำคัญที่ได้จากการอ่านสรุปเป็นแผนผังความคิดโดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) Reflect-R นักเรียนทบทวนวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน โดยครูมีบทบาทในการให้คำแนะนำ เสนอแนะและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและใช้ความสามารถของผู้เรียนในการอ่านจับใจความสำคัญ

จะเห็นได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่งผลให้ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ สูงกว่าก่อนเรียน

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.48$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ ด้านผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีวิธีการอ่านจับใจความที่เน้นการจัดกิจกรรมไปทีละขั้นตอน ง่ายต่อการปฏิบัติตาม ทำให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมาย มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีเป้าหมายในการอ่านมากขึ้น และนักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่นได้อีกด้วย

ดังนั้นผู้เรียนจึงเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดนั้นให้ประโยชน์จากการเรียนรู้มากที่สุด ดังที่ธิดา บู่สามสาย (2559, น.82) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และนำความรู้จากการเรียนมาใช้ประโยชน์การอ่านจับใจความบทเรียน หนังสือทั่วไป เช่น ข่าว นิติสาร วารสาร สอดคล้องกับ สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, น.227) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ4R ไว้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี SQ4R นั้นมีประโยชน์ คือ ทำให้ นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามเอาไว้ล่วงหน้าทำให้การอ่านนั้นมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน การใช้คำถามจึงเป็นแนวทางทำให้นักเรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.48$)

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2546). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2557). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- จรุงจิต จำปานิล. (2562). *การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบSQ4R*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ
- จินตนา มั่นคง. (2560). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธัญญา ผลอนันต์. (2541). *MIND MAP ถนนสู่ความสำเร็จ* (พิมพ์ครั้งที่4). ขวัญข้าว.
- ธิดา บุษามสาย. (2559). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ
- รัชฎา ทับเทศ. (2554). *การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอิงประสบการณ์ทางภาษาเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- รัตนกันท์ เลิศคำฟู. (2547). *การใช้วิธีสอบแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่

สมัย ลาสุวรรณ. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R

ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 .บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม, สารคาม

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นนักเรียนเป็นสำคัญตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์. (2553). นวัตกรรมกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน.
กรุงเทพฯ: เทคนิคพรินติ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2551). หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ :คุรุสภาลาดพร้าว.

